

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ-ಮೇನಕೆ

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ಬವಲಾಡಿ ಹಿರಿಯಣ್ಣಯ್ಯ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ವಿರಚಿತ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಪ್ರತಾಪ ಮತ್ತು ದುಷ್ಯಂತ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆಡಿನಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ]

(ಪಾತ್ರಗಳು : ದೇವೇಂದ್ರ , ದೂತ , ಮೇನಕೆ , ಮನ್ಮಥ , ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ , ನಾರದ)

(ದೇವೇಂದ್ರನ ಓಲಗ - ತೃತೀ ತದ್ವಿನ ದೇಂ...., ಪರಾಕ್ರಮ ಕಂಠೀರವ...)

ದೇವೇಂದ್ರ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಇತ್ತಲಮರಾವತಿಯೊಳಮರರ | ಮತ್ತೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಕೂಡುತ || ಇತ್ತನೋಲಗ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ | ವೃತ್ತವೈರಿ ||

(ದೂತನ ಪ್ರವೇಶ)

ದೂತ : (ಪದ) ಅತ್ತಲು ಸುರರೆಲ್ಲ ಬೆಂದತಿ ಭಯದಿ | ಗೋತ್ರಾರಿಯೆಡೆಗೈದಿ ಪೇಳ್ವರು ನಯದಿ ||

ದೂತ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ದೇವ ದೇವನೆ ಕೇಳು ಬಿನ್ನಪವ | ನಾವು ಬದುಕೆವು ಸಾವು ಬಾರದು |
ಭಾವಿಸುವಡರಿದೀ ವಿಶೇಷವ || ಪ||

ದೂತ : (ಅಷ್ಟ-1) ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬೇರುತಿಹುದೆಮಗೆಲ್ಲಾ | ಕಟ್ಟುತಿದುದು ಶ್ವಾಸ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ |
ಅಟ್ಟುತಿದುದು ತಾಪವಿಂದೆಲ್ಲ || ಕಷ್ಟವಾವುದಕೊಟ್ಟುಗೂಡಿತೊ | ಬಟ್ಟೆಯರಿಯದು ದೃಷ್ಟಿಯುರಿವುದು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಸುರರೆಂದ ಮಾತಿಗೆ ಸುರಪಾಲ ನುಡಿದನು | ಧರೆಯಲಿ ಕೌಶಿಕನು ||
ವರತಪವನು ಮಾಡುತಿರುವನು ತಜ್ಞಾಲೆ | ಯುರಬೆ ಬಾಧಿಪುದೆಮ್ಮನು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಇದಕೊಂದುಪಾಯವನೊದಗಿಸಿದಪೇನೀಗ | ಬೆದರಲೇಕೆನುತಲ್ಲಿಗೆ || ಚದುರೆ
ಮೇನಕೆಯ ತಾನೊದಗಿಂದ ಕರೆಸಿ ಪೇ | ಇದನಿಂದ್ರನಾ ಸತಿಗೆ ||

(ದೂತ ನಿರ್ಗಮಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾನೆ, ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೇನಕೆಯ ಪ್ರವೇಶ)

ಮೇನಕೆ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ತರುಣಿಮಣಿ ಮೇನಕೆಯು ತಾನತಿ | ಹರುಷದಲಿ ಬಂದಾಗ ವಹಿಲದಿ ||
ಸುರಪಗೊಂದಿಸಿ ಕರೆದ ಕಾರ್ಯವ | ಅರುಹಿರೆನಲು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ವನಿತೆ ಕೇಳ್ ಗಾಧಿ ನಂದನನ ತಪದೊಳೆಮ್ಮ | ತನು ಕರಗುವುದೀಗಲು ||
ಕನಕಾಂಗಿ ನೀನೈದಿ ಮುನಿಯ ಮೋಹಿಸಬೇಕೆಂ | ದೆನಲವಳಿಂತೆಂದಳು ||

ಮೇನಕೆ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಸುಚರಿತ ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ | ಎನ್ನ | ವಚನವ ಲಾಲಿಸು ದಿವಿಜೇಂದ್ರ ||
ಪುರುಷರ ಹೃದಯವ ಕಡೆಗಣ್ಣ ನೋಟದಿ | ಕರಗಿಸುವನುವಿರೆ ಸರಿಯೆನಗೆ || ಪರಿಕಿಸೆ ನೀನೆನಗರುಹಿದ
ಕಾರಿಯ | ಹರಿಯದೆನ್ನಿಂದಲಿ ಸುರವರನೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಎನಲೆಂದನಾಗ ಶತಯಾಗ | ಚೆಲ್ವ | ವನಿತೆ ಮೇನಕೆಯೆ ಕೇಳೀಗ || ಎನಿತು ನೀ
ಪೇಳ್ವರು ಮನಮೆಚ್ಚದೀಪುರ | ದನಿಮಿಷರುಳಿಯರು ಘನವೇಗದಲಿ ಪೋಗು ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮುನಿಗಳೊಳೀತನು ಘನಬಲವಂತನು | ವನರುಹಭವಗೆಣೆಯೆನಬಹುದು ||
ಅನಿಮಿಷರೊಡೆಯನೆ ನಿನಗರಿವಿಲ್ಲವೆ | ಮನದಲಿ ಯೋಚಿಸು ಮುನಿಯದಿರು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಮಾರ ಮಾರುತರೊಡನಾನು | ಬಹೆ | ನೀರೀತಿಯರುಹದೆ ನೀನು || ಆ
ಋಷೀಂದ್ರಗೆ ಪೇಳು ಬೇರೆ ಕಾರಣವನ್ನು | ಕಾರಿಯವಹುದೆನೆ ನಾರಿಯೊಪ್ಪಿದಳಲ್ಲಿ ||

(ಮನ್ಮಥನನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಾನೆ, ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಗೆ ತೃತೀತೃತೀ.... ದೀಗಣ ಪ್ರವೇಶ)

ಮನ್ಮಥ : (ಅಷ್ಟ-1) ರತಿಯ ಮೇಳದೊಳಿರ್ಪ ಕಾಮನು | ಸುರ | ಪತಿಗಿದಿರೆದ್ದು ತಾ ಬಂದನು || ಸತಿ
ಮೇನಕೆಯನೊಡಗೂಡುತ | ಬರ | ಲತಿಯ ಕಾರಣ ಏನೆನುತ ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಏಕ) ಲಾಲಿಪುದೆಲೆ ಮದನ | ನಿನ್ನೊಳು | ಪೇಳುವೆನೀ ಹದನ || ಭೂಲೋಕದಿ ಮುನಿ |
ಪಾಲನ ತಪದಿಂ | ಮೇಳವಿಸಿತು ಘನ | ಜ್ವಾಲೆಯು ಸ್ವರ್ಗಕೆ ||

ಮನ್ಮಥ : (ಏಕ) ಯಾಕಿದಕಂಜಿಕೆ ನಿನಗೆ | ಮೂ | ಲೋಕವು ಹೆದರುವುದೆನಗೆ || ಆ ಕೌಶಿಕನಿದಿರೇನು |
ಪೇಳ್ | ನಾಕಾಧೀಶ್ವರ ನೀನು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಏಕ) ನಿನ್ನ ಶರವ ತೊಡಿಸಿ | ತಪವನು | ಚೆನ್ನಾಗಿಯೆ ಕೆಡಿಸಿ || ಬಿನ್ನಾಣದಿ ಮುನಿ | ಪನ್ನಗ
ವೇಣಿಯ | ನಿನ್ನು ವರಿಪ ತೆರ | ಸನ್ನತ ಗೈವುದು ||

ಮನ್ಮಥ : (ಏಕ) ಎಸೆವೆನು ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರವನು | ಸೋ | ಲಿಸುವೆನು ಋಷಿ ಚಿತ್ತವನು || ಶಶಿಮುಖಿ
ಯಸಮಾಕೃತಿಗೆ | ಮೋ | ಹಿಸುವಂತೆಸಗುವೆನವಗೆ ||

ಮನ್ಮಥ : (ಏಕ) ಹೆದರದಿರೆಲೆ ವಿಧುವದನೆ | ನಾ | ವೊದಗಿ ಬಹೆವು ನಿನ್ನೊಡನೆ || ಮುದದಲಿ ನೀ
ನಡೆಯೆಂದು | ಪೇ | ಳಿದನಾ ಮೇನಕೆಗಂದು ||

(ತೆರಳುವರು , ಮೇನಕೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ)

ಮೇನಕೆ : (ತ್ರಿವುಡೆ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಇಳಿದು ಮೇನಕೆ ಬಂದ | ಇಳಿಗೆ ಸೊಂಪಿನಲಿ | ಕಲಶ ಕುಚಂಗಳ |
ಬಲುಹಿನಿಂಪಿನಲಿ || ಲಲಿತಾವಯವದ ನಿ | ಮೃಲದ ಕಂಪಿನಲಿ | ಬಲವೈರಿ ಮುಖ್ಯರ ಬೆಂ | ಬಲದ
ಪೆಂಪಿನಲಿ || ಲಲನೆಯಂಗದ | ಲಲಗುತಿಹ ಮಂ | ಜುಳ ವಿಭೂಷಣ | ಗಳ ವಿಕಾಶದ ||
ಲೋಲವೃತಂಗಜ | ನಲಗೊ ಮೇನಕೆ | ಯೊಲಪೊ ಭಾವಿಸಿ | ತಿಳಿಯಲರಿದೆನೆ || ಮುನಿಪನಿರ್ದಾವನವ
ಸೇರಿದಳು | ತತ್ತಾಪಸನ ಲೋ | ಚನದ ಬಳಿಗಾ ವನಿತೆ ಸಾರಿದಳು ||

(ತೆರೆ , ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕುಳಿತಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಮೇನಕೆ ಬರುವಳು , ನಾಟ್ಯವಾಡುವಳು)

ಮೇನಕೆ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಆಡಿದಳ್ ನಾಟ್ಯವನು | ಸುದತಿಯು | ಆಡಿದಳ್ ನಾಟ್ಯವನು || ಆಡುತ |
ನಲಿ | ದಾಡುತ || ನೋಡುಗರಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ | ಜಗ | ದೋದ್ಧಾರನ ಕೊಂಡಾಡುತ | ಪಾಡುತ ||

(ನಾಟ್ಯದ ನಡುವೆ ಮನ್ಮಥ ಬರುವನು)

ಮೇನಕೆ : (ಅಷ್ಟ-1) ಮಂದ ಮಾರುತ | ಬಂದು ಬೀಸಿದನದ || ರಿಂದ ಜಾರಿದು | ದಂದವಳ ಕುಚ |
ದಿಂದ ಮೇಲುದ ನಡುವಿಗೆ ||

ಮನ್ಮಥ : (ಅಷ್ಟ-1) ಇಕ್ಷು ಚಾಪವ | ಪಿಡಿಯುತ್ತ ಮಾರನು || ಈಕ್ಷಿಸುತಲಾ | ದಕ್ಷ ಮುನಿಯ ಪ |
ರೋಕ್ಷದಲಿ ನಿಲುತೆಂದನು ||

ಮನ್ಮಥ : (ಅಷ್ಟ-1) ಘಡ ಮುನೀಂದ್ರನೆ | ಬಿಡುವೆನೆ ನಿನ್ನನು || ಜಡಜ ವದನೆಯ | ಎಡೆಯೊಳಿಗಲೆ |
ಕೆಡಹಿ ಮೆರೆವೆನು ಸತ್ಪವ ||

ಮನ್ಮಥ : (ಅಷ್ಟ-1) ಕುಸುಮ ಬಾಣದಿ | ವಶಗೊಳಿಸುವೆ ನಿನ್ನ || ಋಷಿತನವ ಪರಿ | ಕಿಸುವೆನೆನುತವ |
ನೆಸುತಲಿದನು ಶರಗಳ ||

(ಪಂಚ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವನು, ಒಂದೊಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪದ್ಯ)

ಮನ್ಮಥ : (ಏಕ) ಎಸೆವೆನು ಅರವಿಂದಾಸ್ತ್ರ | ಮುಖ | ವರಳಿತು ನೋಡು ಪವಿತ್ರ ||

ಮನ್ಮಥ : (ದಿತ್ತತ್ತ) ತೊಟ್ಟನಶೋಕವನಾಗ | ಹಿ | ಮೈಟ್ಟಿ ವಿರಕ್ತಿಯು ಬೇಗ ||

ಮನ್ಮಥ : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಇದೊಚೂತಂಬಿನ ಮೊನೆಯ | ರಸ | ತುಂಬಿದೆ ನೊಡಿದ ಮುನಿಯ ||

ಮನ್ಮಥ : (ದಿತ್ತು) ಮಲ್ಲಿಕ ಶರ ಘಮಘಮಿಸೆ | ಮುನಿ | ತಲ್ಲಣಿಸಲು ಮನ ರಮಿಸೆ ||

ಮನ್ಮಥ : (ಅಷ್ಟ-2) ಹೊಡೆವೆನು ನೀಲೋತ್ಪಲವಾ | ಹಿ | ಮೈಟ್ಟಲು ಆತನ ಭಲವಾ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಮನ್ಮಥನಸ್ತವು ಸೋಂಕಿದ ಕ್ಷಣದಿ | ಹೃನ್ಮನಗಳು ಕಂಪಿಸಿದುವಾಗ ಭರದಿ ||
ತನ್ಮಯತೆಗೆ ಭಂಗವಾದುದೇಕೆನುತ | ಹೃನ್ಮನದೊಳು ಸುಖ ಸವಿಯಬೇಕೆನುತ ||

(ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಟ್ಯವಾಡಿದ ನಂತರ)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಕಂಡನಾಕೆಯ | ದುಂಡು ಕುಚಗಳನ್ನು || ಚಂಡಮುನಿ ಭ್ರಮೆ | ಗೊಂಡು
ನುಡಿದನು | ಭಂಡರಂದದೊಳವಳಿಗೆ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಅಷ್ಟ-1) ಭಳಿರೆ ಭಾಪುರೆ | ಲಲನೆ ನೀನಾರಿಲ್ಲಿ || ನಿಲುವ ಕಾರಣ | ಗಳನು ಪೇಳಿನ |
ಗಳುಕದೆನಲವಳೆಂದಳು ||

ಮೇನಕೆ : (ಅಷ್ಟ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಲಾಲಿಸೈ ಮುನಿಪಾಲ ವೀರನೆ | ಜನಜಾಲನುತನೆ | ಲಾಲಿಸೈ ಮುನಿಪಾಲ
ವೀರನೆ ||ಪ|| ಲಾಲಿಸೈ ಮುನಿಪಾಲಯೆನ್ನಯ | ಮೂಲವನು ಕರುಣಾಳುತನದಲಿ || ಅ.ಪ|| ಇಂದ್ರಪುರ
ಮಮ ಮಂದಿರವು ಸುಖ | ದಿಂದಲಲ್ಲಿಹೆನ್ನೈ || ಜನ | ಬೃಂದಮೆನಗೊಲ | ವಿಂದ ಮೇನಕೆ | ಯೆಂದು
ಕರೆವುತ | ಬಂದುದನುಡಿನ ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ನಾಕಗಣಿಕಾನಿಕದೊಳಗೊ | ಬ್ಯಾಕೆಯಾಗಿಹೆನ್ನೈ || ಭೂ | ಲೋಕ ತೀರ್ಥವಿ |
ಲೋಕ ನಾರ್ಥದೊ | ಳೀ ಕಡೆಗೆ ಮನ | ನೂಕಿತೆನ್ನನು ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಈ ರಸೆಯೊಳಹ ಚಾರು ಪುಷ್ಕರ | ವಾರಿಯಲಿ ಮಿಂದು||ಈ| ದಾರಿಯಲಿ ಸಂ|
ಚಾರಗೈವುತ | ಸೇರುತಿಹೆನು ಬ | ಲಾರಿಪುರಿಯನು ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಭಾಮಿನಿ) ತರುಣಿಯಂತೆನೆ ಕೇಳುತಾ ಸುಂ | ದರಿಗೆ ತಾಪಸ ನುಡಿದ ಬಾರೆಲೆ |
ಶರಜಮುಖಿ ಎನ್ನರಕೆ ತಾಗಿತು ಬಾಣ ಮನುಮಥನ || ನೆರೆಯದುಳಿಯೆನು ನಿನ್ನನು |

ಮೇನಕೆ : (ರೂಪಕ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಯಾಕೆ ಪೇಳ್ವೆಯಿಂತು ಬರಿದೆ | ಸಾಕು ಮುನಿಪನೆ || ಪ್ರೋಕರಂತೆ ನುಡಿದ
ನರ ವಿ| ವೇಕಿ ಎನಿಪನೆ || ವರ ತಪಸ್ವಿಗಂಗಜಾಸ್ತ್ರ | ದುರುಬೆ ಯಿರುವುದೆ || ಉರುಬೆಯಿರ್ದಡವನಭೀಷ್ಟ |
ದೊರಕಲಿರುವುದೆ || ಸುರರ ತರುಣಿಯರಿಗೆ ನರರೊಳ್ | ಎರಕಮಪ್ಪುದೆ || ಎರಕಮಾದಡದರೊಳೆನೆಗೆ |
ಗರುವಮಿಪ್ಪುದೆ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಎನಲವನುಸಿದ | ವನಿತೆಯೆ ನಾ ಬಡ | ಮುನಿಯೆನುತರಿದೆಯಲಾ ||
ಇನಕುಲಭವನೆ | ನ್ನನುಕೂಲದೊಳಾ | ಘನಪದವಿಯ ಪಡೆ | ದುದ ನೆನೆಸಿಕೊ ನೀ ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮುಪ್ಪು ಮರಣವುಳ್ಳ ತನುವ | ಅಪ್ಪಿ ನಲಿವೆನೆ || ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸುಖಕೆ ಮಾರ್ಗ |
ತಪ್ಪಿ ನಡೆವೆನೆ || ತಪ್ಪಿನಡೆದಡಮರಪುರದೊ | ಳಿಪ್ಪ ವೀರರು || ಅಪ್ರಶಸ್ತಮಾದ ಕೃತ್ಯ | ಕೊಪ್ಪಲಾರರು ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಹರುಷದೊಳೆನ್ನನು | ನೆರೆಯದಿರಲು ನಿನ | ಗಿರಗೊಡೆನೆನಲವಳು || ಸ್ಮರಶರ
ಹತಿಯಿವ | ಗಿರುವುದೆ ನಿಜವೆನು | ತರಿದೊಪ್ಪಿದಳಾ | ವರಮುನಿವಚನಕೆ ||

ಮೇನಕೆ : (ಜಂಪೆ-2) ಕೇಳೆನ್ನ ಬಿನ್ನಪವನು | ಮುನಿನಾಥ | ಪೇಳುವೆನು ಮಾತೊಂದನು ||
ಪಾಲಿಸುವೆನೆಂದು ಧೈರ್ಯ | ಪೇಳೆ ಸ್ಮರ | ಕೇಳಿಯೊಳು ದಣೆಪೆನಯ್ಯ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಜಂಪೆ-2) ಆಗಲದಕೇನು ಕಾಂತೆ | ಪೇಳು ಮನ | ದಾಗಮವಿದೇಕೆ ಚಿಂತೆ || ಈಗಲೇ
ಕೊಡುವೆನೆನುತ | ಕೈತಟ್ಟಿ | ದಾಗಲಾ ಮುನಿಪ ನಗುತ ||

ಮೇನಕೆ : (ಜಂಪೆ-2) ಪುಟ್ಟಲನಕೊಂದು ಚಿಣ್ಣ | ಮೇಲೆ ನೀ | ಸಿಟ್ಟಿದ್ದು ನುಡಿಯೆ ಮುನ್ನ || ಕಟ್ಟಗಡೆಗೆನ್ನ
ಪುರಕೆ | ನಡೆವೆನಿದು | ನಿಷ್ಕೂರವಲ್ಲವರಿಕೆ ||

(ತೈಯ್ಯ ತಾತಾ ತಾತಯ್ಯ ತಾತಾ....., ತೆರಳುವರು)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ವಾರ್ಧಿಕ) ಜನನಾಥ ಕೇಳ್ ಗಾಧಿಜಾತನಾ ಜಲಜಗಂ | ಧಿನಿಯನತ್ಯಾನಂದದಿಂ ಕೂಡಿ
ರಮಿಸುತಾ | ವನದೊಳಿಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಮಿರೆ ಪುಟ್ಟಿದುದು ಪೆಣ್ಣೊಂದವಳ್ಳೆ ಬಳಿಕಾ ||

(ನಾರದನ ಪ್ರವೇಶ , ಸ್ವಗತ ಮಾತುಗಳು)

ನಾರದ : (ಏಕ) ಜಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ | ಭವ ಭಯ ಹರಣ | ಧುರಿತ ನಿವಾರಣ ||

(ನಾರದನ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಸುದತಿ ಶಿರೋಮಣಿಯೆ | ಬರುತಿಹ | ನದೊ ನಾರದ ಮುನಿಯೆ || ಚದುರೆ
ಲಾಲಿಸೆಮ | ಗುದಿಸಿದ ಶಿಶು ಸಹಿ | ತೊದಗಾಶ್ರಮದೊಳ | ಗಿರಿರು ಕಾಣದಿರು ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ) ಆ ಮಾತನು ಕೇಳಿ | ನುಡಿದಳು | ಕಾಮಿನಿ ಕುಲಮೌಳಿ || ಭೂಮಿಯ ಜನ ತತಿ |
ಪ್ರೇಮದಿ ಸತಿಯರ | ಕಾಮಿಸದವರಾರ್ | ಈ ಮಹಿಯೊಳಗೆ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಚಾಡಿಗಾರನವನು | ತಿಳಿದರೆ | ನಾಡೆಲ್ಲರುಹುವನು || ಕಾಡಿನ ತಪಸಿಯು | ಕೂಡುತ
ಸತಿಯನು | ಮಾಡಿದ ಶಿಶುವೆಂ | ದಾಡುವರೆಲ್ಲರು ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ) ದಿವಿಜಯೋಗಿ ಬರಲಿ | ಆತನು | ಕುವರಿಯ ಪರಿಕಿಸಲಿ || ತವಕದೊಳಾಶೀ |
ವಾದವನೀಯುತ | ವಿವರವನೆಮ್ಮಯ | ಭುವನದೊಳರುಹುವ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಭಾಮಿನಿ) ಇಷ್ಟು ಸತಿ ಮಾತಾಡಲೆಂದನು | ಕಷ್ಟಕಿಡದಿರು ಮಾನವೀಸಲ | ವಿಟ್ಟುಕೊಡು
ಎನ್ನಾಚ್ಚೆ ಮೀರದೆ ಸುರಮುನೀಶ್ವರನ || ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಗಲಾ ಪರ | ಮೇಷ್ಟಿಯಾಣೆಯು ನಿನಗೆನುತ
ಕರ | ವಿಟ್ಟು ನೂಕಿದನತ್ತ ಪರ್ಣಾಶ್ರಮಕೆ ಕಾಮಿನಿಯ ||

(ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಒಳನೂಕಿದನಂತರ ನಾರದನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾನೆ)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ರೂಪಕ) ದೂರದಿ ಬರುತಿರ್ಪ ನಾರದನನು ಕಂಡು | ಭೂರಿ ಸಂತೋಷದಲಿ || ಚಾರು
ವಿಷ್ಟರದಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುತ ಮುನಿ ಪದ | ವಾರಿಯ ಧರಿಸುತಲಿ ||

ನಾರದ : (ರೂಪಕ) ಬೆಸಗೊಂಡ ಮಾತಿಗೆ ಬಿಸಜಸಂಭವ | ನಸುನಗೆ ಬೀರುವಷ್ಟರಲಿ || ಶಿಶು
ರೋದಿಸಲು ಕೇಳಿ ಪೊಸ ವಿಷಯವನು ಶಂ | ಕಿಸುತೆಂದ ಕೌಶಿಕನೊಡನೆ ||

ನಾರದ : (ರೂಪಕ) ಅಪರೂಪವಾಗಿಯೆ ತಪಸಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ | ಗುಪಿತದಿ ಬಂದು ಕಾಣುತ್ತ ||
ಕೃಪೆದೊರುತ್ತೈದುವೆ ನಿಪುಣನೆ ಮತ್ತಿನ್ನು | ವಿಪರೀತ ಶಿಶುವಳಲುವುದು ||

ನಾರದ : (ರೂಪಕ) ಮಿಕ್ಕಿ ತಪವ ಗೈಯೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದುಂಟೆ | ತಕ್ಕ ವಿವರವೆನಗರುಹು || ತಕ್ಕ
ತಪಸ್ವಿಗೆ ನಕ್ಕು ಬಿಡುವರೆಲ್ಲ | ಸೊಕ್ಕಿನ ನಡತೆ ಇದೆಂದ ||

ನಾರದ : (ಏಕ) ಪೇಳಲರಿಯೆ ನಾ ಕೇಳಿದ ನುಡಿಗಳ | ಭೂಲಲನೆಯ ಸಂಚರಣೆಯಲಿ || ಕೇಳಿದೆ ನಾ
ಪೊಸ ಜಾಲವನಾ ವಿಧಿ | ಬಾಲನ ಆಶ್ರಮದೊಳಗಲ್ಲಿ ||

ನಾರದ : (ಏಕ) ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯು ತಾ ನಾಗುವೆನ್ನತ | ಹಮ್ಮಿನ ನುಡಿಯಾಡಿದೆಯಂತೆ || ಕಮ್ಮಗೋಲನಿಗೆ
ವಶವಾಗುತ ನೀ | ಸುಮ್ಮನೆ ತಪ ಬಿಟ್ಟಿಹೆಯಂತೆ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಕೇಳುತಲಿದ ಕಣ್ಣಾಲಿಯ ತಿರುಹುತ | ಶೀಲ ಮುನಿಯೊಳೊರೆದ || ಖೊಳ ವಸಿಷ್ಟಗೆ
ಏರಿದೆ ಮದ ನೈ | ವಾಳಿಸುವೆನು ಭಲರೇ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿತ್ವವ ಪಡೆಯುವೆನ್ನೆ ನಾ | ನಿಮ್ಮಾಶಿಷದೊಳಗೆ || ಬೊಮ್ಮ ಸೂನು
ಸಾಧನೆಯನು ಮೆಚ್ಚುತ | ಸಮ್ಮತಿಪುದು ಎನಗೆ ||

(ನಾರದ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಕರೆದು)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ತೊಲ ತೊಲಗೆಲೆ ಕಡು ಜಾಣೆ | ನೀ | ಕೆಡಿಸಿದೆ ಮಮ ತಪವನ್ನೆ || ಅಲಸದೆ ಈಗಲೆ
ಪೊರಡು | ನೀ | ತಳುವಲು ಬಪ್ಪುದು ಕೇಡು ||

ಮೇನಕೆ : (ಏಕ) ಬಲ್ಲೆನು ಪುರುಷರ ಬಗೆಯ | ಮೊದ | ಲಲ್ಲಿ ತೋರುವರು ವಿನಯ || ಒಲ್ಲೆನು ಎಂಬರು
ಕಡೆಗೆ | ನಾ | ನಿಲ್ಲದೆ ಪೋಗುವೆ ನುಡಿಗೆ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ಏಕ) ಕೊಟ್ಟಿಹ ಭಾಷೆಯು ಸಂತು | ಶಿಶು | ಪುಟ್ಟಿತು ನಿನ್ನೊಳಗಿಂತು || ದಿಟ್ಟಿಸಿ
ನೋಡದಿಂದು | ನೀ | ಥಟ್ಟನೆ ನಡೆ ಬೇಗೆಂದು ||

ಮೇನಕೆ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಹುಂಕರಿಪ ಮುನಿವರಗೆ ಪೇಳ್ವಳು | ಪಂಕಜಾನನೆ ಬೆದರಿಸಲು ನಿ ||
ನ್ನಂಕೆಯೊಳಗಾನಿಲ್ಲ ಬರಿದಾ | ತಂಕವೇನು ||

ಮೇನಕೆ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನರನಿಗುದಿಸಿದ ಹಸುಳೆ ಏಕೆಂ | ದೊರೆದು ಶಿಶುವನು ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಲಿ || ತೊರೆದು
ಮೇನಕೆ ಮುಂದೆ ಸರಿದಳು | ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ||

(ಮಗುವನ್ನು ಋಷಿಯ ಕೈಗಿತ್ತು ಮೇನಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾಳೆ)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ರೂಪಕ) ಇನ್ನೇನೆಸಗಲಿ ಶಿವ ಶಿವ | ಎನ್ನೀ ಹಸುಳೆಗೆನಿರ್ಗತಿ | ಯನ್ನಿತ್ತಳು ನಿರ್ದಯದಲಿ |
ಪನ್ನಗನಿಭನಾರಿ || ಮುನ್ನರಿಯದೆ ಬಹ ದುರಿತಗ | ಳನ್ನನುಭವಿಸುವ ಯೋಗವಿ | ದನ್ನು
ಸಲಹಲೆನಗರಿವುದೆ | ಎನ್ನುತ ಮರುಗಿದನು ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ : (ರೂಪಕ) ಚಿಂತೆಯ ತೊರೆದು ಕೌಶಿಕ ದೃಢ ಚಿತ್ತದಿ | ಸಂತು ಎನ್ನಯ ಋಣವೆನುತ ||
ಕಂತುವಿನರಸಿಯಂತಿಹ ತನ್ನ ಸುತೆಯನ್ನು | ಕಂತುವೈರಿಯೆ ಸಲಹೆನುತ ||

(ಮಗುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಾನೆ)

* * * * *